

Asia: VN/4099/2024

Lausuntopyyntö: Työryhmämietintö hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät

Mitä mieltä olette esityksen yleisistä tavoitteista ja päämääristä? Saavutetaanko esityksellä hallitusohjelman yleiset tavoitteet säästöistä ja kilpailun lisäämisestä?

Esityksen yleiset tavoitteet ovat kannatettavia. Tarvitsemme tehokkuutta julkisissa hankinnoissa. Julkisista hankinnoista on pyrittävä ja on mahdollista saada kustannussäästöjä ainakin sote-palveluissa. Yksityisten palveluntuottajien osallistumisedellytysten lisääminen julkisen sektorin tarjouskilpailuihin on yhtä lailla tärkeä tavoite. Yksin hyvinvointialueilla on käsissään miljardien eurojen julkinen markkina, mitä hyödyntämällä ne voivat mm. vahvistaa alueellista elinvoimaa ja yrittämisen edellytyksiä.

Luonnosehdotuksessa huomioidaan kattavasti hallitusohjelmaan kirjattuja muutos- ja toimenpide-ehdotuksia. Merkityksellisin muutosehdotus koskee sidosyksiköitä. Se, että niiden käyttämiseen joudutaan puuttumaan lainsäädäntöä muuttamalla, liittyy kuntasektorin ja myös nykyisten hyvinvointialueiden paradoksaaliseen suhteeseen koskien markkinoita ja yksityisiä palveluntuottajia. Julkisia palveluja järjestävien ja tuottavien julkisen sektorin toimijoiden suhtautuminen yksityisiin palveluntuottajiin julkisten palveluiden tuottajina on yhä edelleen epäilevää.

Etenkin terveystalouden näkökulmasta sidosyksiköissä on kyse jatkumosta, missä julkinen sektori toimii markkinoilla palvelujen tuottajana kilpaillen yrittäjäriskillä toimivien palveluntuottajien kanssa. Kyse on mm. julkisen elinkeinotoiminnan laajentumisesta markkinoille, joilla on yksityisiä toimijoita. Näissä tilanteissa syntyy väistämättä mm. markkinoiden toimivuuteen ja kilpailumahdollisuuksien tasapuolisuuteen liittyviä haasteita. Kyse on hankintalain kiertämisestä sekä julkisen tai julkiseen tuotantoon rinnastettavan tuotannon suosimisesta ja määrän kasvattamisesta. Pahimmassa tapauksessa julkisten toimijoiden suosiminen voi johtaa muutoin elinvoimaisen yksityisen tarjonnan syrjäytymiseen markkinoilta.

Hankintalainsäädäntöön nyt esitettävien uudistusten tarkoitus ja tavoitteet kiteytyvät pitkälti kuntasektorin sisäisen yhteistyön eetoksen muuttamisen. Kyseinen eetos rakentuu edelleen vahvasti ajatukselle julkisen sektorin sisäisen suunnittelun, koordinoinnin, yhteistyön ja integraation tehokkuudesta ja voimasta. Sitä vastoin eetoksen keinovalikoimasta ei löydy selkeää sitoutumista

siihen, että julkisen sektorin tulisi määrätietoisesti vähentää järjestämiensä palveluiden tuottamista itse ja hyödyntää merkittävästi nykyistä laajemmin yksityisen sektorin ja palvelumarkkinoiden tarjontaa.

Hankintojen valmistelu

Hankintojen valmistelua koskevilla ehdotuksilla pyritään lisäämään hankintojen huolellista valmistelua, markkinakartoituksen käyttöä, sekä kilpailua julkisissa hankinnoissa. Tavoitteena on saada lisää tarjontaa ja säästöjä. Työryhmän mietinnössä ehdotetussa ratkaisussa on samanaikaisesti pyritty varmistamaan, että se on käytännön hankintatoimen näkökulmasta tarkoituksenmukainen.

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy ja Hyvinvointiala Hali ry toteuttivat kumpikin jäsenilleen kyselyn siitä, miten hyvinvointialueiden ja yksityisten sote-palveluntuottajien välistä yhteistyötä ja hankintoja voidaan kehittää. Kyselyt olivat lähes samansisältöiset. Ne tehtiin elokuun ja lokakuun 2023 välisenä aikana.

Yksi merkityksellisimmistä tuloksista koski hankintojen valmistelu-/alkuvaihetta. Kumpikin osapuoli toivoo enemmän jatkuvaa vuoropuhelua myös varsinaisten hankintatilanteiden ulkopuolella. Tarvitaan pysyvää, mutta sisällöltään jatkuvasti kehittyvää vuoropuhelua, jolle luodaan selkeät rakenteet. Se edesauttaa löytämään uusia innovaatioita ja kustannustehokkaita ratkaisuja. Vuoropuhelua on hyvä käydä monipuolisesti: hankintoja suunniteltaessa sekä hankintojen ja sopimuskauden aikana. Erilaiset kohtaamiset palvelevat eri vaiheita yhteistyössä. Tilausta on niin isommille joukkotilaisuuksille kuin toimialakohtaisille ja kahdenvälisillekin keskusteluille.

- **Kuinka hyvin hankintalain 65, 75, 124 ja 125 §:iä koskeva esitys edistää markkinakartoituksen käyttöä ja hankinnan huolellista valmistelua?**

Markkinakartoitus (65 §)

Lähtökohtaisesti hankinnan tarkoituksena on saada hankintayksikön tarvetta vastaava palvelu. Usein hinnalla on huomattavan suuri merkitys valintaprosessissa. Hankintayksikön on helpompi päästä tavoitteisiinsa, kun se tuntee tarjolla olevia vaihtoehtoja riittävän monipuolisesti. Jotta toimittajien kanssa käytävästä markkinakartoituksesta olisi hankintayksikölle hyötyä, on sen perusteltua hahmotella omaa hankintatarvettaan ja -tavoitteitaan jo ennen markkinakartoituksen tekemistä.

Esityksessä todetulla tavalla markkinakartoituksella on hallitusohjelmassakin tavoitteeksi todetun hankintayksiköiden osaamisen lisäämistä tukeva vaikutus. Hankinnan onnistumisen kannalta on tärkeää, että hankintayksiköllä on jo ennen tarjouspyynnön julkistamista ymmärrys siitä, millainen vaikutus hankintaan suunnitelluilla ehdoilla on tarjousten määrään ja tarjousten hintaan. Näin voidaan välttää esimerkiksi sellaiset yksipuoliset hankinnan ehdot, jotka tarpeettomasti voivat vähentää tarjousten määrää ja nostaa hintoja. Tällainen todellinen vuorovaikutus on mahdollista ainoastaan ennen tarjouspyynnön julkistamista, sillä käytännössä hankinnan ehtojen muuttaminen tarjouspyynnön julkistamisen jälkeen on hyvin rajallista.

Markkinakartoituksen merkitystä on perusteltua painottaa, sillä huolellisella suunnittelulla on olennainen rooli hankinnan onnistumisen kannalta. Monet sosiaali- ja terveydenhuollon toimialat

ovat vahvasti riippuvaisia julkisista hankinnoista. Monelta osin julkinen sektori on yhtä lailla riippuvainen yksityisten palveluntuottajien tuottamista tuotteista ja palveluista. Näin ollen jatkuva yhteydenpito ja vuoropuhelu on kaikkien osapuolien etu.

Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että mikäli hankinnan ennakoitu arvonlisäveroton kokonaisarvo ylittää 10 miljoonaa euroa, tulee hankintayksikön tehdä markkinakartoitus tai arvioida hankinnan eri toteutusvaihtoehtoja osana hankinnan suunnittelua. Esitetty muutos on kannatettava. Markkinakartoituksen hyödyntäminen on hyvä keino lisätä kilpailua ja tarjousten määrää julkisissa hankinnoissa.

Velvoitetta toteuttaa markkinakartoitus tulee laskea 10 miljoonasta eurosta selvästi alemmalle tasolle. Hankinnan ennakoidun arvonlisäverottoman kokonaisarvon tulee olla selvästi matalampi. Yksi selkeä raja-arvo voisi olla kansallisten kynnyсарvojen ylittyminen. Sosiaali- ja terveyspalveluita koskevilla hankinnoilla raja olisi tässä tapauksessa 400 000 euroa. Toinen vaihtoehto voisi olla yhden miljoonan euron rajan rikkoutuminen.

Pykälän uudessa toisessa momentissa on maininta hankinnan eri toteuttamisvaihtoehtojen arvioinnista osana hankinnan suunnittelua. Kun lukee luonnoksen eri kohtiin tästä pykälästä kirjoitettuja tarkennuksia, tämän kohdan sisällöllinen merkitys jää hieman epäselväksi. Onko kyse hankintamallien soveltuvuuksien arvioinnista vai laajemmin sen arvioinnista, tuotetaanko palvelu itse, ostetaanko palvelu sidosyksiköltä vai kilpailutetaanko palvelu? Onko kyse laajemmasta tuotantotapa-analyysistä vai hankintamallin arvioinnista?

Hankintasopimuksen jakaminen osiin (75 §)

On kannatettavaa, että hankintayksiköt arvioivat erilaisia vaihtoehtoja ja tekevät harkittuja ratkaisuja. Pykälään esitetyt muutokset tukevat ja vahvistavat näitä asioita. On aiheellista, että hankintayksiköllä on myös jatkossa mahdollisuus olla jakamatta hankintaa osiin perustellusta syystä. Hankintayksiköillä tulee olla myös jatkossa mahdollisuus hankintakokonaisuuksiin, jotka ovat sille laadullisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisia. Näin myös sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Hankinnan jakamisessa osiin tulisi myös aina huomioida se, ettei jakaminen johda palveluntuottajien kannalta kohtuuttomiin tai käytännössä toimimattomiin toimintamalleihin. Toisistaan erillisten tarjoajien toimintojen yhteensovittaminen voi olla hankinnasta riippuen mahdotonta ja aiheuttaa tarjoajille lisäkustannuksia. Pykälässä tulisikin huomioida se, ettei hankinnan jakaminen osiin johda tarjoajien kannalta kohtuuttomiin ehtoihin tai mahdottomiin menettelyihin. Aina, kaikissa tilanteissa kaikkia hankintoja ei ole mahdollista jakaa osiin tarkoituksenmukaisella tavalla.

Hankintamenettelyä koskeva kertomus (124 §)

Panostukset hankintojen alkuvaiheeseen ovat kannatettavia. Kun hankintayksikkö on toteuttanut toimenpiteitä hankinnan onnistumisen edistämiseksi, on ne varmasti suhteellisen vaivatonta kirjata pykälässä edellytettäväksi kertomukseksi.

Hankintamenettelyn keskeyttäminen (125 §)

Pykälää on täydennetty siten, että yhden saadun tarjouksen tilanne on todellinen ja perusteltu syy hankintamenettelyn keskeyttämiseen. Pykälässä kuitenkin tarkennetaan, että keskeyttämisvelvoitetta ei ole, jos hankintayksikkö on valmistellut hankinnan huolellisesti (esim. tehnyt 65 §:n mukaisen markkinakartoituksen) tai jakanut hankinnan osiin 75 § mukaisesti tai käyttänyt arviointi- ja analyysityökaluja. Lisäksi pykälän perusteluteksteissä todetaan, että hankinnan uudelleen kilpailuttamisesta voidaan poiketa myös erityisen painavasta syystä (hankinnan kohde on erityisen vaativa tai luonteeltaan tai kooltaan sellainen, että tarjontaa on hyvin rajoitetusti). Tämäkin on tärkeä poikkeus yhden saadun tarjouksen tilanteeseen.

Sosiaali- ja terveystalv palveluissa on tilanteita, joissa yksi jätetty tarjous ei välttämättä ole epäonnistuminen tai jollain tapaa huono tilanne. On tilanteita, joissa potentiaalisia tarjoajia on käytännössä vain yksi.

- **Ovatko esitetyt keinot sopivia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi?**

Tavoitteina ovat pyrkimys lisätä hankintojen huolellista valmistelua, markkinakartoituksen käyttöä, sekä kilpailua julkisissa hankinnoissa. Tavoitteena on saada lisää tarjontaa ja säästöjä. Esitetyillä keinoilla on mahdollista saavuttaa näitä tavoitteita.

Hankintojen menettelytavat eivät kehity itsestään yhdenmukaisempaan suuntaan, eikä hankintaosaaminen lisääny ilman, että myös tarjoajien näkemyksiä kuullaan. Katsommekin, että tarjoajien oikea-aikaista kuulemista korostava hankintamenettely kehittää hankintayksiköiden osaamista ja saa aikaan onnistuneempia hankintoja. Tarjonnan lisääntymisen tavoitteessa onnistuminen edellyttää hankintayksiköltä ymmärrystä sen toteuttamien toimenpiteiden vaikutuksista markkinoihin. Jotta säästö- ja/tai kustannusten kasvun loiventamisen tavoitteissa voidaan onnistua, tulee hyvinvointialueiden tietää omien palvelujensa yksikkökustannukset.

Sidosyksiköiden käytön rajoittaminen

Mitä mieltä olette esityksessä ehdotetusta sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta? Onko se mielestänne tarkoituksenmukainen ja toteuttamiskelpoinen?

Ehdotus sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta on tarkoituksenmukainen ja toteuttamiskelpoinen. Jos hankintayksiköt eivät muuten huomaa lopettaa itselleen, kuluttajille ja kansantaloudelle haitallista toimintaa, on siihen syytä puuttua lainsäädännön keinoin. Jyväskylän yliopiston väitöskirjatutkija Reetta Ghezzin ja professori Tommi Mikkosen selvityksen ”Sidosyksikköhankinta Suomessa” (2024) tulokset kertovat siitä, että kilpailuilla markkinoilla toimivat yritykset toimivat useilla mittareilla tarkasteltaessa valtaosin paremmin tai selvästi paremmin kuin inhouse-yhtiöt. Esimerkiksi tuottavuuden osalta johtopäätös kuuluu ” Inhouse-yhtiöt ovat markkinatoimijoita tehottomampia työvoiman tuottavuudessa. Kilpailutusta tulisi lisätä kunnissa ja kaupungeissa”.

Hankintayksiköiden tulisi kehittää julkisia markkinoita ja ylläpitää niiden toimivuutta. Markkinoiden toimivuuden ja kilpailullisuuden edistämisestä on hyötyä paitsi suoraan hankintayksikölle itselleen,

myös laajemmin kuluttajille ja kansantaloudelle. On selvää, että tarvitsemme jatkossa selvästi parempaa tietoa myös inhouse-yhtiöiden toiminnasta ja sidosyksikköhankinnoista.

Tässä vaiheessa ei ole perusteltua todeta, että voimassa olevia säännöksiä tulisi noudattaa paremmin ja tämän lisäksi valvontaa olisi tehostettava. Tähän on ollut kaikki mahdollisuudet. Ryhtiliike lainsäädännön noudattamisessa ja valvonnan paremmassa hoitamisessa olisi pitänyt tehdä vuosia sitten. On perusteltua, että laissa on erikseen mainittu vähimmäisomistusvaatimuksen koskevan myös mahdollisia tytä- ja osakkuusyhtiöitä. Näin 10 prosentin vähimmäisomistusvaatimusta ei voida kiertää keinotekoisilla ketjuttamisilla. Pyrkimys todelliseen määräysvaltaan on kannatettava. Samalla on todettava, että sidosyksiköt voivat kuitenkin edelleen hankintalain säännöksiä noudattaen osallistua tarjoajina julkisiin hankintoihin, joten ehdotettu muutos ei tältä osin heikennä kilpailua, vaan päinvastoin.

Minkälaisia vaikutuksia esitetyllä sidosyksiköiden omistusosuuden vähimmäisvaatimuksella mielestänne on?

-

- **Jos sidosyksiköitä koskeva muutos toteutetaan esitetyllä tavalla, mitä toimenpiteitä ja niistä aiheutuvia kustannuksia muutos todennäköisesti aiheuttaisi edustamanne organisaation eri toimialojen kannalta ja yleisesti?**

-

- **Mitä toimenpiteitä organisaationne aikoo sidosyksikön omistajana tehdä vähimmäisomistusrajaa koskevan sääntelyn seurauksena (esimerkiksi jatkuuko toiminta markkinaehtoisena, puretaanko yhtiö, pilkotaanko yhtiö, ryhdytäänkö muihin toimenpiteisiin?)**

-

- **Minkälaisia taloudellisia tai muita hyötyjä muutoksesta todennäköisesti seuraisi?**

Tiedämme Hyvinvointiala Halin tekemistä hoivan kustannusselvityksistä sen, että yksityinen palvelutuotanto on selvästi kustannustehokkaampaa kuin hyvinvointialueiden oma palvelutuotanto. Esimerkiksi Jyväskylän yliopiston väitöskirjatutkija Reetta Ghezzin ja professori Tommi Mikkosen toteuttaman selvityksen ”Sidosyksikköhankinta Suomessa” (2024) tuloksista näemme sen, että yritykset ovat kustannustehokkaampia kuin inhouse-yhtiöt.

Pyrittäessä sote-sektorilla tehokkuuteen, kustannusten kasvun loiventamiseen ja olemassa olevan kehittämispotentiaalın hyödyntämiseen, on palvelut syytä tuottaa siellä, missä näitä tavoitteita on todistetusti mahdollista saavuttaa. Esitetyllä muutoksella annetaan oikeansuuntainen signaali hankintayksiköille ja luodaan mahdollisuutta muutokselle, missä julkista markkinaa avataan monipuoliselle palvelutuotannolle.

Ovatko esitetyt sidosyksiköitä koskevat siirtymäajat mielestänne riittävät? Kuinka paljon aikaa muutoksiin tarvitaan?

Siirtymäajat ovat riittävät. Niitä ei tule ainakaan yhtään pidentää. Siirtymäaikoihin liittyen on syytä punnita vakavasti sitä, että siirtymäaikojen noudattamisen varmistaminen annetaan tehtäväksi jollekin viranomaiselle.

- **Mitä siirtymäaikaa vaativia toimenpiteitä sidosyksiköitä koskeva kirjaus aiheuttaisi?**

-

Mietinnön liitteinä olevissa eriävissä mielipiteissä on esitetty poikkeuksia sidosyksiköiden omistusosuusvaatimukseen. Tulisiko vaatimukseen säätää poikkeuksia? Minkälaiset poikkeukset olisivat tarkoituksenmukaisia?

Kansallinen ja EU-oikeudellinen vahva lähtökohta on julkisten hankintojen kilpailuttaminen. Näin ollen mahdollisuus sidosyksikköhankintoihin voidaan nähdä jo itsesään poikkeukseksi kilpailuttamisen pääsäännöstä. Kuten ehdotuksessa todetaan, EU-oikeuskäytännössä kilpailuttamisvelvollisuudesta poikkeamiseen on suhtauduttu tiukasti. On selkeintä, kun lainsäädäntöön ei kirjata enää poikkeuksesta poikkeuksia. Liian usein lainsäädäntöön kirjatut poikkeukset vesittävät hyvän pääsäännön. Tämä on näkynyt selvästi lainsäädännössä, joilla on säännelty kuntasektorin ja nyt hyvinvointialueiden toimintaa markkinoilla. Isossa kuvassa olemme nytkin kyseisen asian äärellä. Julkinen markkina ei toimi kunnolla eikä kehity, kun hankintayksiköille mahdollistetaan markkinoiden avaamista ja kilpailullisuutta edistävien toimenpiteiden kiertäminen.

Turvallisuus ja huoltovarmuus

Vastaako esitys turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeviin tarpeisiin? Onko esitetty muutos riittävä keino varmistaa turvallisuuden toteutuminen hankinnan elinkaaren aikana ottaen huomioon EU-hankintadirektiivien reunaehdot, sekä muu turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeva sääntely?

Ehdotuksessa huomioitaisiin nykyistä selkeämmin varautuminen ja turvallisuus sekä huoltovarmuus. Hankintayksikkö voisi asettaa varautumisen ja huoltovarmuuden turvaamiseksi sellaisia ehtoja, jotka liittyvät esimerkiksi hankinnan kohteena olevan tavaran alkuperän turvallisuusperusteiseen riskiin (niin sanotut korkeariskiset tuotteet) tai palvelun maantieteelliseen sijaintiin sekä edellyttää tarjoajaa todentamaan, että se kykenee koko hankinnan elinkaaren ajan täyttämään hankintayksikön tarjouskilpailussa asettamat vaatimukset.

Varautumiseen, turvallisuuteen ja huoltovarmuuteen liittyvät muutosehdotukset ovat perusteltuja. Hankintayksiköllä on riittävät mahdollisuudet varmistaa kyseisten vaatimusten toteutuminen. Kyse on ennen muuta hankintayksikön osaamisesta hankintaprosessin eri vaiheissa.

Varautumisen, turvallisuuden ja huoltovarmuuden asiat eivät automaattisesti toteudu parhaalla mahdollisella tavalla silloin, kun hyvinvointialueet tuottavat mahdollisimman paljon järjestämistä vastuulla olevista palveluista itse tai ostavat niitä korkeintaan sidosyksiköiltä tai toiselta hyvinvointialueelta. Päinvastoin yksityisten palveluntuottajien ja julkisen sektorin välinen yhteistyö on keskeinen ja aivan välttämätön osa kansallista varautumisen, turvallisuuden ja huoltovarmuuden kokonaisuutta.

Rikosrekisteriotteen pakollisuudesta luopuminen

Rikosrekisteriotteiden pakollisesta käytöstä luopumista koskevan ehdotuksen tavoitteena on sujuvoittaa hankintamenettelyjä ja vähentää hallinnollista taakkaa.

-

- **Missä määrin muutos vaikuttaa hallinnolliseen taakkaan yhtäältä hankintayksiköiden ja toisaalta tarjoajien kannalta ja edistää näitä tavoitteita?**

Ehdotettu muutos on perusteltu. Toteutuessaan se tulee sujuvoittamaan hankintaprosesseja ja vähentämään sekä tarjoajan että ostajan työtä.

Hankintojen ilmoittaminen

Mitkä ovat näkemyksenne hankintojen ilmoittamista koskeviin muutoksiin? Lisäävätkö ehdotetut muutokset hankintojen avoimuutta tarkoituksenmukaisella tavalla?

On hyvä, että jälki-ilmoittamista koskeva velvoite laajennettaisiin myös kansallisesta hankinnasta ilmoittamiseen. Hankintalain 101 §:ään esitetyllä muutoksella parannetaan kansallista tietopohjaa hankintojen tuloksista ja mahdollistetaan markkinan toimivuutta koskevan analyysi- ja kehittämistoiminnan edistäminen. Esitetty jälki-ilmoittamisen määräaika on kannatettava.

Jälki-ilmoittamista koskevalla muutosehdotuksella on tärkeä yhteys käynnissä olevaan kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon perustamisen ja julkisyhteisöjen ostolaskutietojen julkaisemisen hankkeen tavoitteisiin. Uudistukset ja muutokset, joilla parannetaan kansallista tietopohjaa, mahdollistetaan kehittämistoimintaa sekä lisätään julkisten varojen käytön avoimuutta, ovat kannatettavia.

Muut huomiot

Esitettyjen muutosten vaikutukset tulevat paljolti riippumaan siitä, kuinka sitoutuneita hankintayksiköt ovat niiden toteuttamiseen. Jos huomio ja energia menevät muutosten väistelyyn sekä lain ja nyt mahdollisesti tehtävien muutosten hengen vastaisten ratkaisujen löytämiseen, hallituksen asettamien tavoitteiden saavuttaminen vaikeutuu entisestään.

Voimassa olevan hankintalain 12 luvun kumoaminen sote-järjestämislain kanssa päällekkäisenä on perusteltua. Perusteluna käytetään ennen muuta sitä, että hyvinvointialueita koskevaan lainsäädäntöön on sisällytetty selvästi laajemmin ja yksityiskohtaisemmin alueiden ostamia palveluja koskevia vaatimuksia. On kuitenkin syytä huomata se, että hyvinvointialueet eivät suinkaan ole ainoita sote-palvelujen järjestäjiä. Esimerkiksi Kela järjestää huomattavan määrän kuntoutuspalveluja. Tämä on syytä vähintäänkin tunnistaa esityksessä.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK ja Suomen Yrittäjät nostavat omassa täydentävässä lausumassaan esille markkinavuoropuhelun. Hallitusohjelman mukaan markkinavuoropuhelu pitäisi tehdä lähtökohtaiseksi osaksi hankintaprosessia. Järjestöt katsovat, että tämä lähtökohta ei tule toteutumaan esitetyllä tavalla luonnoksessa. Laadukas hankintaprosessi vaatii onnistuakseen markkinakartoituksen, hankinta harvoin onnistuu ilman markkinoiden tuntemusta.

Markkinavuoropuhelu on hyvä tuoda osaksi sääntelyä, mutta säilyttää se suositeltavana toimenpiteenä.

Perämäki Ulla
Hyvinvointiala HALI